

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8Co/33/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8712210372
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8712210372.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Koval'ovej v spore žalobcov: 1/ S. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. XXX/XX, E., 2/ C. J., nar. XX.XX.XXXX, X. XXX/XX, E., obaja zast. I.. Františkom Komkom, advokátom, so sídlom Hlavná 27, Prešov proti žalovanému: SR - B. D. republiky, štátny podnik, W.: XX XXX XXX, so sídlom Námestie SNP 8, Banská Bystrica, o náhradu škody s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 27.09.2017 č.k. 17C 146/2013-281 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým sa žalovaný zaväzuje zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 2.886,64 Eur istiny s 8 % -ným úrokom z omeškania ročne za obdobie od 01.04.2017 do zaplatenia.

V prevyšujúcej časti rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 01.08.2012 sa žalobcovia domáhali proti žalovanému Slovenskému vodohospodárskemu podniku, štátny podnik, Odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, za účasti vedľajšieho účastníka Obec Vikartovce toho, aby súd uložil žalovanému vykonať úpravu opevnenia pozdĺž celej trasy vodného toku a smerové pomery trasy vodného toku bezmenného prítoku Y. (T.), hydrologické poradie X-XX-XX-XXX do pôvodného koryta po parcelách XXX/X, XXX/X zapísaných na LV č. X, kat. úz. E., a to v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku. Ďalej sa domáhali, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcom z titulu náhrady škody sumu 4.000 Eur s 9,5 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 01.08.2011 do zaplatenia.

2. V žalobe tvrdili, že v dôsledku zanedbania starostlivosti a údržby bezmenného prítoku Y. (T.) v dlhšom časovom období došlo k zmene koryta vodného toku, a to takým spôsobom, že tento nepreteká v pôvodnom koryte, ale cez parcely žalobcov, čím žalobcom dlhoročne vznikajú škody na majetku, narušovanie statiky rodinného domu, podmáčanie základov domu, hospodárskej budovy, ako aj škody na prilahlej záhrade, ktorá leží úhorom a nemôže byť využívaná ako orná pôda na sadenie zeleniny, a to z dôvodu jej zamákania a nadmernej vlhkosti. Na záhrade divoko rastie iba tráva.

3. Výšku náhrady škody za nemožnosť obrábania pôdy žalobcovia si ročne odhadujú na sumu 2.000 Eur.

4. Uznesením zo dňa 13.06.2016 č.k. 17C 146/2013- 259 súd konanie v časti uplatneného nároku na vykonanie úpravy opevnenia pozdĺž celej trasy vodného toku a smerové pomery trasy vodného toku bezmenného prítoku Y. (T.), hydrologické poradie X-XX-XX-XXX do pôvodného koryta po parcelách XXX/X, XXX/X, zapísaných na LV X, kat. úz. E. zastavil. Vyslovil, že o trovách konania súd rozhodne v konečnom rozhodnutí o veci samej.

5. Uznesením zo dňa 30.06.2016 č.k. 17C 146/2013 -262 súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalovaného tak, že namiesto doterajšieho žalovaného Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Odštepny závod Košice, IČO: 36 022 047, so sídlom 041 59 Košice, Ďumbierska 14, bude v

konaní na stane žalovaného vystupovať: SR-Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36 038 351, so sídlom 975 66 Banská Bystrica, Námestie SNP 8.

6. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 31.03.2017 žalobcovia uviedli, že predkladajú v dvoch rovnopisoch znalecký posudok znalca W. G. N., ktorým bola stanovená výška škody v rastlinnej produkcii za obdobie rokov 2011 - 2016 vrátane škody spôsobenej zničením a znehodnotením úrody v dôsledku opakovaného vyliatia z miestneho potoka na sumu 4.330 Eur. V súhrne podľa obidvoch znaleckých posudkov, aj posudku Ing. B. J. č. XX/XXXX, ktorým bola stanovená výška škody na nehnuteľnostiach - rodinnom dome a hospodárskej budove 3.834,10 Eur, spolu teda škoda dosahuje sumu 8 164,10 Eur.

7. Vzhľadom na vyčíslenie výšky škody na majetku a škody na príľahlej záhrade, ktorá bola v pôvodnej žalobe riadne uplatnená jednotlivými znaleckými posudkami, žalobcovia spresnili svoj pôvodný žalobný petičný tak, že žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcom v 1/ a 2/ rade sumu 8.164,10 Eur istiny s 8 %-ným úrokom z omeškania ročne za obdobie od 01.04.2017 do zaplattenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcom náhradu trov právneho zastúpenia a trov konania v rozsahu 100 %.

8. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 27.09.2017 pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi 1/ a 2/ sumu 8.164,10 Eur istiny s 8 %-ným úrokom z omeškania ročne za obdobie od 01.04.2017 do zaplattenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcom trovy konania v rozsahu 100 %.

9. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcovi 1/, 2/ sumu 8 164,10 Eur istiny s 8 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 1.4.2017 do zaplattenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovia majú nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

10. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobcovia v žalobe poukazujú, že už zo samotného rozhodnutia o pridelení pozemku zo dňa 18.7.1980 a z jeho odôvodnenia vyplýva, že výmera presahujúca 800 m² im bola pridelená z dôvodu, že parcela sa nachádza v zastavanej časti obce a táto hraničí s potokom.

11. Po postavení rodinného domu, do ktorého sa nasťahovali v roku 1986 v zadnej časti parcely XXXX/XX hraničiacou s parcelou XXXX/X (v súčasnej dobe XXX/X, XXX/X zapísaných na LV X kat. úz. E. ako záhrady o výmere XXX m² a trvalé trávnaté porasty o výmere 60 m², ktoré vlastníckym právom patria obci E.) po tejto parcele tiekol bezmenný prítok Y. (T.) hydrologické poradenie X-XX-XX-XXX, ktorý je v správe žalovaného.

12. Ďalej uvádzajú, že v dôsledku zanedbania starostlivosti a údržby bezmenného prítoku Y. (T.) v dlhšom časovom období, t. j. keď sa nasťahovali do rodinného domu až do súčasnosti došlo k zmene koryta vodného toku, a to takým spôsobom, že tento nepreteká v pôvodnom koryte (pôvodná parcela XXXX/X, teraz XXX/X a XXX/X), ale preteká naprieč cez parcely v ich vlastníctve č. XXX a XXX/X. Žalobcovia tvrdia, že v dôsledku zmeny koryta vodného toku na znak ich nesúhlasu, a to z jediného dôvodu, že dochádza k vážnemu ohrozeniu ich majetku, statiky rodinného domu, hospodárskej budovy - šopy, samotného pozemku - záhrady, ako aj ich zdravia a zdravia ich detí a vnúčat (rôzne alergické ochorenia), sa so svojimi sťažnosťami obracali na príslušné orgány počnúc samotnou obcou E., Obvodným úradom životného prostredia v G., Ministerstvom pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR, ako aj na samotného žalovaného ako správcu vodného toku a požadovali zjednanie nápravy a vykonanie vhodných a primeraných opatrení na odvrátenie hroziacej škody. Žalobcovia ďalej uvádzajú, že tieto ich sťažnosti do podania žaloby boli bezúspešné a s opačným efektom pre nich, nakoľko v spojení s rozhodnutím Obvodného úradu životného prostredia v G., č. XXXX/XXXXX/XX LS zo dňa X.X.XXXX boli postihnutí za priestupok podľa § 47 ods. 1 zák. č. 364/2004 Z. z. o vodách.

13. Ďalej žalobcovia v žalobe uvádzajú, že dňa 23.8.2010 bola v rámci výkonu štátneho vodoochranského dozoru vykonaná ohliadka, z ktorej bol vyhotovený záznam, ktorý bol doručený žalovanému ako správcovi vodného toku a ku ktorému žalovaný podal toto stanovisko: žalovaný konštatuje, že dotknutý vodný tok je neupraveným vodným tokom s nevysporiadanou majetkovou podstatou, že zo strany žalobcov došlo k zásahom do prietochného profilu, čím sa obmedzila kapacita toku. V rámci opráv a údržby správca toku nemôže realizovať prekládku ani rozšírenie koryta toku. Prípadné zásahy majú investičný charakter. Zabezpečenie, resp. zvýšenie protipovodňovej ochrany správca uvažuje riešiť výstavbou prehrádzky s výrazným retenčným účinkom, čo je možné zaradením stavby do tzv. podnikového rozvojového plánu investícií na roky 2011-2016 pričom neuvažuje o korytovej úprave vodného toku. Po podanej sťažnosti na Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja SR z 20.5.2010 vo veci stabilizácie bezmenného vodného prítoku Y. (T.) pretekajúceho cez pozemok žalobcov, ministerstvo svojím listom zo dňa 2.8.2010 č. XXXXX/XXXX

oznámilo žalobcom, že nie je v jeho pôsobnosti vec riešiť, a preto celú záležitosť postupuje Obvodnému úradu životného prostredia v G., ktorý je príslušný v rámci výkonu štátneho vodoochranného dozoru konať. Obvodný úrad životného prostredia v G. vykonal v rámci výkonu štátneho vodoochranného dozoru ohliadku a vyhotovil písomný záznam z výkonu štátneho dozoru zo dňa 26.10.2010. Z tohto záznamu (str. 4) v časti C - správa vodného toku vyplýva a bolo konštatované, že koryto vodného toku nebolo na viacerých miestach správcom udržiavané v stave, ktorý by zabezpečoval jeho prirodzenú prietochnosť a potrebnú hĺbku, koryto vodného toku nebolo čistené a neboli odstraňované naplaveniny, ktoré zabraňovali nehatnému odtoku alebo prietoku.

14. Žalobcovia poukazujú na ustanovenie § 48 ods. 3 písm. e) vodného zákona, v zmysle ktorého je správca vodného toku (žalovaný) povinný udržiavať a čistiť koryto a odstraňovať naplaveniny, ľadové a iné prekážky a dočasné ostrovy z vodného toku, čo je nevyhnutné na zabezpečenie nehatného odtoku alebo prietoku. Keďže vodný tok je vodná stavba, správcovi a vlastníkovi vodnej stavby vyplývajú povinnosti v zmysle § 53 vodného zákona, kde je okrem iného ustanovené, že vlastník vodnej stavby je povinný udržiavať vodnú stavbu v riadnom stave a zabezpečovať jej údržbu a prevádzku tak, aby neohrozovala bezpečnosť osôb, majetku. Z časti D správy o výkone štátneho dozoru vyplýva, že vzhľadom na umiestnenie vodného toku na pozemku súkromných vlastníkov, ktorých pozemky sú ohraničené oplotením je sťažený výkon správy toku obmedzeným prístupom k vodnému toku. Pri vizuálnej ohliadke bolo zistených viacero porušení platných právnych predpisov na úseku ochrany pred povodňami a ochrany vodných tokov a ich koryt vyplývajúcich z vodného zákona. Daný stav bol spôsobený správou toku, ktorá nebola zameraná na starostlivosť o zachovanie a rozvoj všetkých funkcií vodných tokov a ich koryt z hľadiska protipovodňovej ochrany. Zo záveru správy vyplýva, že z hľadiska protipovodňovej ochrany príľahlého územia k vodnému toku je súčasný stav úpravy vodného toku v nevyhovujúcom stave, čo má za následok, že pri príválových zrážkach dochádza k zaplavovaniu záhrad fyzických osôb, vzniku škôd na majetku fyzických osôb a vytváraniu nových ramien koryta vodného toku na pozemku žalobcov. Žalobcovia uvádzajú, že jestvujúcu situáciu je nutné riešiť spôsobom smerujúcim k zlepšeniu prietochnej kapacity vodného toku, ktorá zabezpečí protipovodňovú ochranu na dostatočnej úrovni. Poukazujú na to, že správny orgán vykonávajúci výkon štátneho dozoru navrhuje vykonať úpravu opevnenia pozdĺž celej trasy vodného toku, odborne riešiť kapacitu, smerové pomery trasy vodného toku, celkovo prietochnú kapacitu vodného toku dimenzovať na Q100-ročnú vodu.

15. V žalobe poukazujú žalobcovia na ustanovenie § 26 ods. 1 zák. č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami, v zmysle ktorého obec riadi a zabezpečuje vykonávanie opatrení na ochranu pred povodňami na území obce. Na základe toho žalobcovia navrhujú, aby na strane žalovaného vystupoval ako vedľajší účastník v konaní obec E., pretože samotná obec má taktiež naliehavý záujem na výsledku sporu. Žalobcovia priložili k žalobe fotodokumentáciu, v zmysle ktorej jednoznačne zodpovedá konštatovaným zisteniam správneho orgánu pri výkone štátneho vodoochranného dozoru, kde po príválových dažďoch je úplne an block zatopená súvisle záhrada žalobcov so zastavaným pozemkom. Ďalej poukazujú na ustanovenie § 417 ods. 1, ods. 2 Obč. zákonníka a uvádzajú, že v dôsledku novovytvoreného a nesprávneho toku koryta bezmenného prítoku Y. (T.) im dlhoročne vznikajú škody na majetku, narušovanie statiky rodinného domu, podmáčanie základov domu, hospodárskej budovy, ako aj škody na príľahlej záhrade, ktorá leží úhorom a nemôže byť využívaná ako orná pôda na sadenie zeleniny, a to z dôvodu jej zamákania a nadmernej vlhkosti. Na záhrade divoko rastie iba tráva.

16. Žalobcovia podaním zo dňa 30.03.2017, ktoré bolo doručené súdu 31.3.2017 upresnili výšku škody, ktorá podľa ich tvrdenia vznikla im zavinením žalovaného, a to tak, že navrhli, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 8 164,10 eur s 8 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 1.4.2017 do zaplatenia ako aj aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Takto vyčíslenú žalovanú škodu žaluje na základe predložených dôkazov, a to znaleckého posudku W.. B. J., č. XX/XXXX a znaleckého posudku znalca W.. G. N. č. X/XXXX. Zo znaleckého posudku znalca W.. G. N. č. X/XXXX zo dňa 28.2.2017 (č.l. XXX) vyplýva, že tento sa zaoberal tou skutočnosťou, aká vznikla žalobcom škoda, ktorá im vznikla na produkcii pestovanej zeleniny v rokoch 2011-2016 na plochách, ktoré v dôsledku vybrežovania sa bezmenného prítoku Y. (T.) boli zaplavované. Znalec dospel k záveru, že všeobecná hodnota produkcie zeleniny vyjadruje odhadovanú výšku škody za predpokladu, žeby žalobcovia boli túto zeleninu pestovali za obdobie rokov 2011-2016 sumu 4 331,07 eur, zaokrúhlene 4 330 eur. Znalec škodu vyčísľil na porastoch zeleniny, na plochách vo vlastníctve žalobcov spôsobenú opakovaným vyliatím miestneho potoka v rokoch XXXX-XXXX vrátane.

17. Žalobcovia taktiež predložili znalecký posudok znalkyne W.. J. č. XX/XXXX zo dňa 16.8.2016 (č.l. 222). Znalčka posúdila a určila výšku škody na rodinnom dome žalobcov súpisné číslo XXX na pozemku parc. č. XXX vedeného na LV XXX v k. ú. E.. Predmetom posúdenia v tomto znaleckom posudku

bolo posúdenie poškodenej stavby rodinného domu v dôsledku povodne a záplavy. Výšku poškodenia znalkyňa určila na sumu 3 834,10 eur. Spolu teda si uplatňujú sumu 8 164,10 eur.

18. Na pojednávaní konanom dňa 27.9.2017 súd uznesením pripustil zmenu žaloby tak, že žalovaný sa zaväzuje zaplatiť žalobcom 1/, 2/ sumu 8 164,10 eur s 8 % úrokom z omeškania ročne za obdobie 1.4.2017 do zaplatenia ako aj nahradiť trovy konania v rozsahu 100 %.

19. Žalovaný sa k žalobe týkajúcej sa náhrady škody vo výške 8 164,10 eur vyjadril podaním, ktoré bolo doručené súdu 29.5.2017 (č.l. 269) a na tomto podaní zotrval aj na pojednávaní konanom dňa 27.9.2017. Uviedol, že uplatnenú náhradu škody aj s príslušenstvom v plnom rozsahu neuznáva a považuje ju za nedôvodnú. Tvrdil, že žalovaný nie je zodpovedný za škodu uplatnenú žalobcom, ktorá mala vzniknúť v dôsledku opakovaného vyliatia vodného toku pretekajúceho cez nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcov. Poukazuje na ustanovenie § 420 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Poukazuje na ustanovenie § 441 Obč. zákonníka, v zmysle ktorého ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne; ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám. Žalovaný tvrdí, že zo skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že prípadná škoda bola spôsobená výhradne protiprávnym zavineným konaním samotného žalobcu. Poukazuje na to, že na základe vykonaného štátneho vodoochranného dozoru a vydaných rozhodnutí príslušných správnych orgánov v zmysle zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov bol nevhodný stav koryta vodného toku nachádzajúceho sa na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalobcov spôsobený nezákonným zásahom do koryta vodného toku zo strany samotného žalobcu. Obec E. zároveň svojím rozhodnutím č. XX/XXXX - 2 zo dňa XX.X.XXXX v zmysle § 77 ods. 2 písm. b) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov uložila žalobcom za porušenie citovaného zákona pokutu. Tvrdí, že podľa § 47 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov, meniť smer, pozdĺžny sklon a priečny profil koryta, poškodzovať brehy, ťažiť z koryta zeminu a ukladať predmety do vodného toku, ktoré môžu ohroziť plynulosť odtoku vody v koryte, kvalitu vôd, zdravie ľudí a ich bezpečnosť, prípadne ukladať takéto predmety na miesta, z ktorých môžu byť splavené do vodného toku je zakázané. Poukazuje na odôvodnenie rozhodnutia Obvodného úradu životného prostredia v G.. 2011/00015/35 LS zo dňa 2.3.2011, podľa ktorého bol na pozemku vo vlastníctve žalobcov lokalizovaný objekt na pobrežnom pozemku v tesnej blízkosti vodného toku, ktorý sčasti zasahuje aj do vodného toku. Objekt bol umiestnený v rozpore so stavebným, vodným zákonom, nakoľko stavba svojím umiestnením zasahuje do vodného toku, čím vytvára prekážku vo vodnom toku. Stavba nebola oficiálne povolená stavebným úradom, alebo ohlásená stavebnému úradu. Pri šetrení neboli vlastníckmi pozemkov predložené doklady povoľujúce osadenie tejto stavby na vodnom toku, prípadne v jeho tesnej blízkosti. Prekážku do vodného toku umiestnili vlastníci pozemku CKN č. XXX a XXX k. ú. E. (žalobca), čím došlo k porušeniu § 47 vodného zákona. Súčasný stav je spôsobený neoprávnenými zásahmi do vodného toku, kde na viacerých miestach nastali zmeny prietochných profiloch vodného toku, čo má za následok zníženie prietochnej kapacity v daných úsekoch, zanášanie koryta nánosmi vznikom ustáleného prúdenia vodného toku, znížením pozdĺžneho sklonu koryta vodného toku.

20. Žalovaný poukazuje na vyjadrenie Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. OZ T., č. XXXXX/XXXXX-XXXXX/XX zo dňa 2.7.2009, kedy došlo zo strany žalobcu k zásahom do prietochného profilu toku, čím sa vytvorila prekážka brániaca nehatenému odtoku vody tým, že sa zriadila priečna stavba v betónovom potrubí znemožňujúca odtok vody v pôvodnom smere. Odhliadnuc od vyššie citovaného poukazuje na ustanovenie § 106 ods. 1 Obč. zákonníka, vznáša námietku premlčania z dôvodu, že právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky, odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Žiada preto žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

21. Súd vyhodnotil v konaní listinné dôkazy ich prečítaním, vyhodnotil výpovede žalobcov a vyjadrenie žalovaného, ako aj ostatných dôkazov v spise sa nachádzajúcich a zistil nasledujúci skutkový stav. Nebolo sporné medzi stranami v konaní, že žalobcovia sú vlastníckmi nehnuteľností vedených na LV č. XXX kat. územie: E., a to parcely č. XXX, o výmere XXX m², na ktorej je umiestnený ich rodinný dom č. XXX a parcely č. XXX/X záhrady ako aj parcely XXX/X trvalé trávnaté porasty. L. sporné medzi stranami v konaní to, že v čase podávania žaloby ako aj predtým cez tieto parcely vo vlastníctve žalobcov pretekal bezmenný prítok Y. (T.) hydrologické poradie X-XX-XX-XXX. Taktiež nebolo sporné medzi stranami v konaní, že došlo k vylietaniu tohto potoka na parcely vo vlastníctve žalobcov a v podstate strany v konaní nenamietali ani vyčíslenú výšku škody jednak na rodinnom dome žalobcov ako aj na produkcii rastlinnej výroby. Podstatou sporu bolo tvrdenie žalobcov, že túto škodu im spôsobil správca vodného toku tým, že tento nezabezpečil vodný tok tak, aby nedochádzalo ku škodám na majetku žalobcov a na druhej strane tvrdenie žalovaného, že túto škodu si výlučne spôsobili protiprávnym konaním žalobcovia

tým, že jednak postavili v časti tohto vodného toku neoprávnenú stavbu a jednak, že prehradili tento vodný tok, čím došlo k jeho vylievaniu a poškodzovaniu domu.

22. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej poukázal na znenie zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách § 48 ods. 1, § 48 ods. 4 a na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalovaný ako správca vodného toku neplnil si povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, pričom v zmysle § 48 ods. 4 vyššie citovaného zákona písm. b/ bol povinný udržiavať korytá v stave, ktorý zabezpečuje ich prirodzenú alebo projektovanú prietočnosť a hĺbku vody.

23. Hoci bolo v konaní preukázané, že žalobcovia určitým spôsobom zasiahli na svojom pozemku do prietoku bezmenného prítoku Y. (T.) táto skutočnosť sama o sebe však nemala vplyv na to, že v čase predovšetkým zvýšenej dažďovej aktivity by aj napriek tomu voda zaplavovala ich pozemok. V zmysle ustanovenia § 48 ods. 3 písm. e) vodného zákona správca vodného toku je povinný udržiavať a čistiť koryto a odstraňovať naplaveniny, ľadové a iné prekážky a dočasne odstrániť z vodného toku čo je nevyhnutné na zabezpečenie nehateného odtoku alebo prietoku.

XX. V zmysle § 420 ods. 1 Obč. zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Tým, že žalovaný nepostupoval v súlade so zákonom o vodách, nestaral sa o to, aby sa potok prechádzajúci cez pozemok žalobcov nevylieval porušil svoju právnu povinnosť, a teda zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcom. Vzhľadom na vyššie citované súd potom rozhodol tak ako je uvedené vo výroku I. tohto rozsudku.

25. Pokiaľ sa týka námietky premlčania zo strany žalovaného súd konštatuje, že právo na náhradu škody zo strany žalobcov nie je premlčané. V zmysle § 106 ods. 1 Obč. zákonníka, právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. V zmysle § 106 ods. 2 Obč. zákonníka, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a pre začatie jej plynutia je významné, kedy sa poškodený dozvie o škode, o jej rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť v žalobnom návrhu na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pri tom nemusí kryť s okamihom škodnej udalosti. V tejto súvislosti je potrebné brať do úvahy, že objektívne škoda bola spôsobovaná dlhodobo a až tým, že došlo zo strany žalobcu, resp. obce k odstráneniu škodlivých následkov spôsobom, že bezmenný prítok Y. (T.) bol presmerovaný tak, že nezasahoval do pozemkov žalobcov, je potrebné počítať za okamih tej skutočnosti, na základe čoho sa dá objektivizovať škoda.

26. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Súd priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

28. Žalovaný v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie.

29. Namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Podľa názoru odvolateľa, záväzné určenie správy predmetného toku vyplýva z Rozhodnutia Ministra pôdohospodárstva SR o určení správcovstva drobných vodných tokov v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov č. 2243/1996-100 zo dňa 29.07.1996, ktorým bol okrem iného prevedený predmetný vodný tok do správy Povodia J. a Y., štátny podnik T.. Odštepny závod T. však odmietol správu určených drobných vodných tokov formou delimitačných protokolov prevziať. Žalovaný má za to, že delimitačný protokol má len deklaratórny účinok.

30. Odvolateľ ďalej v podanom odvolaní konštatuje, že škoda bola spôsobená výhradne protiprávnym zavineným konaním samotného žalobcu.

31. Zo skutkového stavu vyplývajúceho z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že zo strany žalobcu bol vykonaný nezákonný zásah do koryta vodného toku umiestnením objektu na pobrežnom pozemku v tesnej blízkosti vodného toku, ktorý z časti zasahuje do vodného toku, čím bol znemožnený odtok vody v pôvodnom smere.

32. Napokon žalovaný poukázal na to, že v konaní pred súdom vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nárokom uplatneným po podaní žaloby.

33. Žalobca si neuplatnil tento nárok na náhradu škody podľa § 106 ods. 1 OZ na príslušnom súde včas.

34. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť.

35. Okrem iných skutočností poukázali na to, že nebyť premiestnenia vodného toku, jeho úprave a následne aj bežnej údržbe zo strany Obce E., je nepochybné, že tento bezmenný vodný tok bez takejto úpravy by znova a naďalej žalobcom, ako aj iným občanom a vlastníkom nehnuteľností v obci, cez ktorý preteká, naďalej spôsoboval ďalšie rozsiahle škody, ohrozoval majetok žalobcov a zdravie.

36. Odvolací súd v zmysle zásad ustanovení § 379, § 380 a § 381 Civilného sporového poriadku, preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného vo vzťahu k základu nároku nie je dôvodné. Sčasti dôvodné je odvolanie žalovaného vo vzťahu k výške nároku.

37. Čo sa týka základu nároku, odvolací súd konštatuje, že vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

38. K odvolacím námietkam žalovaného sa žiada uviesť nasledovné.

39. Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie, ktorým súd pripustil zmenu účastníka konania na strane žalovaného, nadobudlo právoplatnosť 18.01.2017. Stranou sporu na strane žalovaného po právoplatnosti tohto uznesenia je SR - B. Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36 038 351, so sídlom 975 66 Banská Bystrica, Námestie SNP 8.

40. K námietke, že strana sporu na strane žalovaného nie je pasívne legitimovaná a že súd sa otázkou pasívnej legitimácie nezaoberal, treba uviesť, že súd prvej inštancie svoje dôvody, prečo považuje žalovaného za pasívne legitimovaný subjekt, uviedol v uznesení zo dňa 30.06.2016 č.k. 17C 146/2013-262.

41. Za rozhodujúci dôkaz považoval Zmluvu o výpožičke č. XX-XX-XXXX, v ktorej samotný žalovaný pri jej podpise dňa 21.01.2016 výslovne v článku I. predmet výpožičky bod 1 uviedol, že je správcom drobného vodného toku T. s evidenčným číslom XXX, v hydrologickom poradí X - XX - XX- XXX, identifikátor XXXX v dĺžke 3,80 km, ktorý preteká k.ú. Obce E..

42. Nemožno preto vyčítať súdu prvej inštancie, ak neprihliadal na tvrdenia žalovaného o neukončenom procese delimitácie sporného vodného toku po rozhodnutí Ministra pôdohospodárstva SR o určení správcovstva drobných vodných zdrojov v pásmach hygienickej ochrany vodných zdrojov č. XXXX/XXXX - XXX zo dňa 29.07.1996.

43. Za stavu, keď žalovaný tvrdí, že Odštepny závod T. odmietol správu určených drobných vodných tokov formou Delimitačných protokolov prevziať a žalovaný koná ako správca týchto vodných zdrojov (napr. uzatvára zmluvy o výpožičke), pasívnu legitimáciu žalovaného v tomto konaní nespochybňuje ani odvolací súd.

44. V tejto súvislosti o to výraznejšie vystupuje do popredia tvrdenie súdu prvej inštancie uvedené v odôvodnení napadnutého rozhodnutia (ods. 20), že žalovaný ako správca vodného toku neplnil si povinnosti vyplývajúce zo zákona č. XXX/XXXX Z.z. o vodách, pričom v zmysle § 48 ods. 4 vyššie citovaného zákona písm. b/ bol povinný udržiavať korytá v stave, ktorý zabezpečuje ich prirodzenú alebo projektovanú prietochnosť a hĺbku vody.

45. Žalovaný v podanom odvolaní ani netvrdil opak, poukazoval len na konanie žalobcu.

46. Súd prvej inštancie vo vzťahu k uvedenému konaniu žalobcu v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol (bod 21), že hoci bolo v konaní preukázané, že žalobcovia určitým spôsobom zasiahli na svojom pozemku do prietoku bezmenného prítoku Y. (T.), táto skutočnosť sama o sebe však nemala vplyv na to, že v čase predovšetkým zvýšenej dažďovej aktivity by aj napriek tomu voda zaplavovala ich pozemok.

47. Čo sa týka právneho posúdenia základu nároku, súd prvej inštancie uzavrel, že žalovaný nepostupoval v súlade so Zákonom o vodách, nestaral sa o to, aby sa potok prechádzajúci cez pozemok žalobcov nevytlieval, porušil svoju právnu povinnosť a teda zodpovedá za škodu spôsobenú žalobcom.

48. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd.

49. Čo sa týka námietky premlčania, odvolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v tomto smere je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov.

50. Žalovaný v podanom odvolaní namieta, že nároky žalobcov na náhradu škody za obdobie po podaní žaloby neboli uplatnené na súde včas (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

51. Ušlo pozornosti súdu prvej inštancie, že žalobcovia v podaní zo dňa 31.03.2017 uplatnili samostatné nároky na náhradu škody, pri uplatnení ktorých začína plynúť premlčacia doba len čo sa poškodení o vzniknutých škodách dozvedeli.

52. Ak žalovaný vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k nárokom uplatneným po podaní žaloby, bolo povinnosťou súdu prvej inštancie samostatne posúdiť z tohto hľadiska každý nárok.

53. Odvolací súd považuje za potrebné poukázať navyiac na to, že pôvodnou žalobou doručenou súdu dňa 01.08.2012 si žalobcovia proti žalovanému uplatnili tri samostatné nároky. Prvým žiadali uložiť žalovanému vykonať úpravu opevnenia pozdĺž celej trasy vodného toku, druhým žiadali uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu škody za nemožnosť obrábania záhrady v sume 2.000 Eur za

rok 2011 a napokon tretím žiadali uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť náhradu škody za nemožnosť obrábania záhrady v sume 2.000 Eur za rok 2012.

54. Po späťvzatí žaloby týkajúceho sa prvého nároku, došlo zo strany žalobcov k zmene žaloby.

55. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak zmenou žaloby žalobcovia žiadajú priznať škodu rastlinnej produkcie za obdobie rokov 2011 až 2016 podľa znaleckého posudku W.. G. N. (ktorý škodu vyčíslil jednou sumou za celé obdobie 6 rokov, nie samostatne za jednotlivé roky) je náležité dospieť k záveru, že výška škody za jeden rok tvorí 1/6 -tinu celkovej sumy, teda sumu 721,66 Eur.

56. Odvolací súd preto potvrdil napadnutý rozsudok do sumy 2.886,64 Eur, ktorá suma je zložená zo súm nasledujúcich uplatnených nárokov na náhradu škody.

- za rok 2011 - 721,66 Eur

- za rok 2012 - 721,66 Eur

- za rok 2015 - 721,66 Eur

- za rok 2016 - 721,66 Eur.

57. Uplatnené nároky žalobcami 31.03.2017 na náhradu škody za rok 2015 a 2016 podľa názoru odvolacieho súdu premlčané nie sú, pretože boli uplatnené v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote (§ 106 ods. 1 OZ).

58. Odvolací súd v prevyšujúcej časti vo vzťahu k nárokom na náhradu škody rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

59. Keďže vydanie nezrozumiteľného alebo nedostatočne zdôvodneného rozhodnutia je potrebné hodnotiť ako nesprávny procesný postup súdu, ktorým bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. v prevyšujúcej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

60. Po vrátení veci bude potrebné posúdiť, či došlo, alebo nedošlo k premlčaniu práva na náhradu škody u zostávajúcich uplatnených nárokoch, následne opätovne vo veci rozhodnúť tak, aby štruktúra odôvodnenia rozhodnutia zodpovedala zásadám vyplývajúcim z ustanovenia § 220 ods. 2 C.s.p.

61. Prvoinštančný súd, ktorý je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.) v novom rozhodnutí rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

62. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).